

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/255/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bhar.II.848/2022/59. számú ítélete, a Bfv.II.915/2022/17. számú és a Bfv.II.258/2023/11. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Jován László ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozó által kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] A Miskolci Törvényszék a – 2020. október 19-én elkezdődött s október 21-én végződött kihirdetéssel közölt – 16.B.8/2019/676. számú ítéletével az indítványozót mint I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. bünszervezetben, társtettesként, folytatólagosan elkövetett emberkereskedelem büntetében [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés i) pont, (5) bekezdés b) pont], 1 rb. bünszervezetben, társtettesként, folytatólagosan elkövetett emberkereskedelem büntetében [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés b), c), i) pont], 2 rb. bünszervezetben, társtettesként, folytatólagosan elkövetett emberkereskedelem büntetében [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés b), i) pont], 8 rb. bünszervezetben, társtettesként, folytatólagosan elkövetett emberkereskedelem büntetében [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés i) pont], folytatólagosan elkövetett emberkereskedelem büntetében [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés i) pont], 6 rb. bünszervezetben, társtettesként, folytatólagosan elkövetett kerítés büntetében [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 1 rb. bünszervezetben, társtettesként, folytatólagosan elkövetett kerítés büntetében [Btk. 200. § (1) bekezdés, (4) bekezdés c) pont] és 2 rb. folytatólagosan elkövetett kerítés büntetében [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].
- [4] Ezért őt a bíróság – halmazati büntetésül – 14 évi fegyházbüntetésre és a közügyektől 10 évi eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 22.445.902 Ft erejéig vagyoneklobzást rendelt el. A bíróság megállapította, hogy az indítványozó feltételes szabadságra nem

bocsátható, rendelkezett a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedések hatálya alatt töltött idő szabadságvesztés büntetésbe való beszámításáról, a lefoglalt dolgokról és a bűnügyi költségről.

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az ügyészség az indítványozó I. rendű vádlott terhére, súlyosítás végett – téves jogi minősítés, további bűncselekményben bűnösség kimondása, a folytatólágosságra utalás mellőzése, a kiszabott büntetés súlyosbítása, a vagyonekhozás összegének módosítása és a vádlott részére kiadni rendelt lefoglalt dolgok vagyonekhozás és bűnügyi költség biztosítására való visszatartása érdekében – jelentett be fellebbezést.
- [6] Az indítványozó védője az ítélet hatályon kívül helyezése, valamint – elsősorban bűncselekmény hiányában, másodsorban bizonyítottság hiányában – felmentés, továbbá enyhítés érdekében, és a vagyonekhozás, s a bűnügyi költség megállapításával szemben jelentett be fellebbezést.
- [7] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2021. november 23-án kihirdetett Bf.II.325/2021/156. számú ítéletével – az indítványozó I. rendű vádlott tekintetében is – megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét.
- [8] Az indítványozó esetében 1 rb. társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2), (3) bekezdés i) pont] és 2 rb. kitarottság büntette (Btk. 202. §) vonatkozásában az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette; további 1 rb. kerítés büntetében [Btk. 200. § (1), (3) bekezdés] az indítványozót kimondta bűnösnek. Az elsőfokú ítéletben megállapított bűncselekményeket 2 rb. társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntették [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés i) pont, (5) bekezdés b) pont], 2 rb. társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntették [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés b), i) pont], 4 rb. emberkereskedelem büntették [Btk. 192. § (2), (3) bekezdés i) pont] – melyből 2 rendbelit társtettesként követett el – és 13 rb. kerítés büntették [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] minősítette.
- [9] Az Ítéltábla az indítványozóval szemben kiszabott szabadságvesztést 10 évre enyhítette, a vagyonekhozás összegét pedig 18.807.255 Ft-ban állapította meg. Az indítványozótól lefoglalt dolgokat – a lefoglalás megszüntetése mellett – az indítványozóval szemben elrendelt vagyonekhozás és bűnügyi költség biztosítására visszatartotta. Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az indítványozó tekintetében érdemben helybenhagyta.
- [10] A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség – az 1 rb. társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntetében [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés i) pont] és a 2 rb. kitarottság büntetében (Btk. 202. §) az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező és az eljárást megszüntető rendelkezéssel szemben – az indítványozó terhére másodfellebbezést jelentett be. Az ügyészség másodfellebbezésében a 2 rb. kitarottság büntette esetében a jogi minősítést érintően, annak 2 rb. kerítés

büntetének minősítése érdekében, továbbá a kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékének súlyosítása, és a vagyonekhozás mértékének felemelése érdekében is fellebbezett.

- [11] A másodfokú ítélet ellen az indítványozó indokolás nélküli, a védője a lefolytatott bírósági eljárással összefüggésben az ügyészség vádmódosítási tevékenysége törvényességét, a jogi minősítéseket kifogásoló és a büntetés enyhítését célzó fellebbezést jelentett be.
- [12] A kétirányú másodfellebbezések alapján eljáró Kúria mint harmadfokú bíróság a 2022. november 17-én kihirdetett Bhar.II.848/2022/59. számú ítéletével az indítványozó tekintetében megváltoztatta a másodfokú ítéletet és az indítványozót 2 rb. kitartottság büntetésében (Btk. 202. §) bűnösnek mondta ki, az 1 rb. társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés i) pont] miatt emelt vád alól pedig felmentette. Egyebekben a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét az indítványozó tekintetében érdemben helybenhagyta.
- [13] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Miskolci Törvényszék 16.B.8/2019/676. számú, a Debreceni Ítéltábla Bf.II.325/2021/156. számú, a Kúria Bhar.II.848/2022/59. számú ítélete, továbbá a Kúria Bfv.II.915/2022/17. számú és a Bfv.II.258/2023/11. számú végzései ellen.
- [14] Indítványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), XXVIII. cikk (3) és XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmére hivatkozva kérte a bírósági döntések megsemmisítését.
- [15] Álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, azon belül a pártatlan bíráskodáshoz való jog sérelmének indoka, hogy az alapügyben, a vádemelést követően elsőfokon először eljáró járásbíróság bírójának megállapította a hatásköre hiányát, majd ezt követően őt a bíróság „felrendelte” törvényszéki bírónak, s ekként már mint a törvényszék bírójának tárgyalta az ügyet.
- [16] Továbbá ezt az alapügyben (elsőfokon) eljáró bírót tanúként hallgatták ki abban a más büntetőügyben, ami az alapügy nyomozási szakaszában – az indítványozó védelmében – eljáró védővel szemben indult.
- [17] Ezért az indítványozó több alkalommal is kizárási indítvánnyal élt a bíróval szemben, azonban a kizárási indítványokat a bíróságok elutasították.
- [18] Az indítvány szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésének sérelme azért valósult meg, mert az indítványozó védelmét az alapügyben első- és másodfokon ellátó védő ezzel egyidőben ellátta a más büntetőügyben terhelt – az alapügyben korábban védőként eljáró – ügyvéd védelmét is.
- [19] Az indítvány szerint ezzel a „párhuzamos védelemmel” – a védő-terhelt jogviszony morális tartalmára is tekintettel – sérül az indítványozó hatékony védelemhez való joga. Álláspontja szerint továbbá a Kúria az alapügy II. rendű terheltje indítványára lefolytatott felülvizsgálati eljárásban (Kúria Bfv.II.258/2023/11. számú végzés) helytelenül értelmezte a büntetőeljárás törvényét.

- [20] Az indítványozó értelemezésében ugyanis sérül a terhelt hatékony védelemhez való joga, ha a terhelt figyelemztetése csupán a járásbírószágon folytatott eljárásban történik meg, a hatáskör hiányának megállapítását követő törvényszék előtti elsőfokú eljárásban viszont elmarad.
- [21] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmét a Kúria – az alapügy XI. rendű terheltje indítványára lefolytatott – felülvizsgálati eljárásában meghozott Bfv.II.915/2022/17. számú végzése vonatkozásában veti fel.
- [22] Álláspontja szerint a jogorvoslathoz való jog a felülvizsgálati eljárásban azért sérült, mert – a Kúria értelmezésével szemben – a törvénysértő büntetés vizsgálata minden esetben a Kúria feladata, így akkor is, ha a minősítés változása nincs hatással a büntetésre.
- [23] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva először azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [24] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára hivatkozva terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [25] Alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján hatvan napon belül lehet benyújtani. Az Alkotmánybíróság egyesbíróként eljárva a 2023. április 5-én meghozott IV/578-4/2023. számú végzésével az indítványozó jogerős ítélettel szemben határidőben benyújtott alkotmányjogi panaszát – az alapügy XI. rendű terheltje által kezdeményezett felülvizsgálati eljárás tényére tekintettel – visszautasította. [Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 32. § (3) bekezdés]
- [26] Ezt követően az Alkotmánybíróság egyesbíróként eljárva a 2023. október 5-én meghozott IV/2073-2/2023. számú végzésével az indítványozó újabb, a jogerős ítélettel szemben benyújtott alkotmányjogi panaszát utasította vissza az alapügy II. rendű terheltjei által kezdeményezett felülvizsgálati eljárás tényére tekintettel [Ügyrend 32. § (3) bekezdés].
- [27] A Kúria felülvizsgálati eljárásának lezárultát követően az indítványozó ismételt benyújtotta alkotmányjogi panaszát, mely határidőben érkezett [Ügyrend 32. § (4) bekezdés].
- [28] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelem feltételeinek megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.

- [29] 2.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § és 29. §-ában előírt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [30] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az ügyében meghozott első-, másod- és harmadfokú ítéletet, továbbá a más terheltek indítványára eljáró Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott végzéseit támadta.
- [31] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz előterjesztését megelőzően a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az egyedi ügyben érintettség az első-, másod- és harmadfokú ítélet vonatkozásában kétségtelen megállapítható, mivel az indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott ügyekben I. rendű terhelt volt, mindegyik ítélet hatálya kiterjedt az indítványozóra is.
- [32] Ezzel szemben nem állapítható meg az indítványozó érintettsége a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott Bfv.II.258/2023/11. számú és a Bfv.II.915/2022/17. számú végzése vonatkozásában, a következők miatt.
- [33] Részint sem a Bfv.II.258/2023. számú ügyben, sem a Bfv.II.915/2022. számú ügyben nem az indítványozó nyújtott be felülvizsgálati indítványt, részint a kúriai végzések hatálya egyik ügyben sem terjedt ki (nem is terjedhetne ki), nem vonatkozott az indítványozóra. Következésképpen az Alkotmánybíróság e határozatokkal szemben bejelentett alkotmányjogi panaszindítványokat – az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott feltétel, az indítványozó érintettségének hiánya miatt – nem vizsgálhatta.
- [34] 2.3. Az Alkotmánybíróság a Miskolci Törvényszék 16.B.8/2019/676. számú, a Debreceni Ítéltábla Bf.II.325/2021/156. számú, a Kúria Bf.II.848/2022/59. számú ítéletével szemben benyújtott alkotmányjogi panasz vonatkozásában előrebocsátja, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-a szerint az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [35] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy ügyében az elsőfokon eljáró bírót az ügy elintézéséből kizárt volt.
- [36] Az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való jog sérelmét pedig azért veti fel, mert álláspontja szerint a védő-terhelt jogviszony morális tartalmával ellentétes, ha az indítványozó védelmét ellátó ügyvéd egyidejűleg ellátja egy más büntetőügyben terhelt – az alapügyben korábban védőként eljáró – ügyvéd védelmét is.
- [37] Az Alkotmánybíróság az indítványozó érvelésével kapcsolatban a következőkre mutat rá.
- [38] Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése processzuális alapjogot tartalmaz, amely elsősorban a bírósági eljárással szemben támasztott eljárási garanciák rendszerét jelenti {ld. pl. 3154/2021. (IV. 22.) AB végzés,

Indokolás [10]; 5/2020. (I. 29.) AB végzés, Indokolás [47]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján a döntéseiben esetről esetre határozta meg a tisztességes bírósági eljárás konkrét ismérveit. Így nevesíteni lehet azokat a követelményeket, részjogosítványokat, amelyek ezen alapjog alkotmányos tartalmát jelentik {ld. bővebben 3294/2021. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [55]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [19]; 3257/2020. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [33]}.

- [39] Az indítványozó szerint sem vitatott, hogy önmagában nem ütközik jogszabályba az, ha – mint jelen alapügyben történt – a járásbíróson eljáró bíró, az ügyben a járásbíróson hatásköre hiányának megállapítását követően, a törvényszékre kirendelése után a törvényszék elsőfokú bírójaként eljár, illetve jár el ugyanazon ügyben. [Indítvány, 5. o. második bekezdés, vö. a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (5) bekezdésének h) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 32. § (1a) bekezdése].
- [40] 2.4. Az Alkotmánybíróság előrebocsátja, hogy a bíróság a hatáskörét és az illetékességét hivatalból vizsgálja (Be. 23. §), ha a bíróságnak az ügy elbírálására nincs hatásköre vagy illetékessége, az ügyet átteszi a hatáskörrel, illetve illetékességgel rendelkező bírósághoz (Be. 485. §, 484. § (1) bekezdés a) pont, 511. § (1) bekezdés, 536. § (1) bekezdés, 537. § (1) bekezdés a) pont). Feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a bíróság a hatáskörét túllépte (Be. 608. § (1) bekezdés c) pont).
- [41] A hatáskör hivatalbóli vizsgálata az eljáró bíró – törvény erejénél fogva – kötelessége, ebbéli jogi álláspontja vele szemben kifogásként nem állítható, esetleges elvétése pedig nem a bíró kizártságát, hanem az ítélet eljárásjogi érvénytelenségét eredményezi.
- [42] 2.5. Az indítvány kifogása kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a bíró törvényi kizárási okai között az indítványozó kifogása szerinti ok nincs. A Be. elsőfokú bíróság hatáskörére vonatkozó szabálya, pedig nem az eljáró bíró személyéhez, hanem a törvény erejénél fogva az ügy tárgyához, illetve bizonyos esetben az eljárás alanyához kötött.
- [43] A Be. alapján felülvizsgálati ok és feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt, ami hivatalból vizsgálendő.
- [44] Törvény szerint kizárt a bíró ha vele szemben valamely objektív, konkrét, törvényben meghatározott kizárási ok fennáll; valamint, ha önmagával szemben elfogultságot jelentett be [vö.: 17/2001. (VI. 1.) AB határozat 1. pontja; ABH 2001, 222.]. Mindkét esetben – megdönthetetlen – törvényi vélelem szól a pártatlanság ellenében elfogultság mellett. Ezek a kizárási okok kimerítően meghatározottak, objektívek. Hatásuk pedig – kizárás iránti igény érvényesítése, illetve kizárást megállapító

határozat nélkül is – abszolút, feltétlen, mérlegelést nem igényel, csupán magának az okként szolgáló tény fennállása vizsgálendő.

- [45] Szintén kizárt az a bíró, akinek kizárását elfogultság címén egyéb okból indítványozták és kizárását külön határozat megállapította, vagy kizárásának elintézése igazgatási (nem peres) úton, külön határozat nélkül történt. A kizárás ezen oka relatív. Törvényi megfogalmazása általános („akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható”), nem fűződik hozzá megdönthetetlen vélelem. A törvényi szabályok szerint érvényesíteni (illetve bejelenteni) kell. Külön vizsgálendő maga az elfogultság alapjául szolgáló tény valósága és annak – elfogultságot megalapozó – alkalmassága, ami mérlegelést igényel.
- [46] Az ügy elintézéséből eleve – törvény erejénél fogva – kizárás törvényi okai (vö.: Be. 14. §; objektív, abszolút okok) értelemszerű indoka, hogy az ügyben bíróként
- ne járjon el az, aki az ügyben nem bíróként már eljár (vagy ilyen személy hozzátartozója), avagy aki az ügyben mint büntetőeljárásban résztvevő személy vesz vagy vett részt (vagy ilyen személy hozzátartozója); mivel ez a bíró személyében feloldhatatlan kettősséget jelent;
 - ne járjon el az, aki az ügygel összefüggésben titkos információgyűjtés engedélyezéséről döntött; mivel ezáltal tevőlegesen résztvett bizonyíték gyűjtésében;
 - ne járjon el az, aki a vádemelés előtt nyomozási bíróként vagy a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában eljár. [34/2013. (XI. 22.) AB határozat, 21/2016. (XI. 30.) AB határozat]
 - egyazon ügyben ne legyen önmaga felülbírálója, avagy ne végezze önmaga utasítására az új, illetve megismételt eljárást; mivel a perjogi jogorvoslatok intézésének záloga a szervezetjogi elhatárolás;
 - érdemi határozathozatalát követő megismételt illetve új eljárásban a korábbi ténybeli meggyőződése ellenére ne kényszerüljön eljárni; mivel a ténybeli megalapozatlanság, illetve a perújítás esetében valójában a bírónak a hiteltérdemlőség kérdésében hozott álláspontja van megtámadva, illetve elégtelenként kifogásolva.
- [47] Ezen túlmenően, illetve ezen kívül önmagában az a körülmény, hogy a bíró az eljárás valamely korábbi szakaszában egyazon ügyben eljár – a törvény alapján – nem jelent feltétlen, abszolút kizáró okot, illetve annak nem indoka.
- [48] Ehhez képest az a perjogi körülmény, hogy az alapügyben, a vádemelést követően elsőfokon először eljáró bíróság bíróját megállapította a hatásköre hiányát, majd ezt követően őt a bíróság „felrendelte” törvényszéki bírónak, s ekként már mint a törvényszéken eljáró bíró tárgyalta az ügyet, nem jelenti azt, nem vezet oda, hogy a bíró önmaga korábbi döntésével kerülne szembe, avagy önmagát jogorvosolná.
- [49] Perjogi helyzete, mind a szervezetjogi, mind pedig az eljárásjogi rendelkezéseknek megfelelő, azokkal összhangban álló. Szervezetjogi helyzetének változása („felrendelése”) ezen nem változtatott. Korábbi – eljárásbíró hatáskörének hiányát

megállapító – döntése, tartalmát tekintve nem jelent elígérkezést későbbi, a bizonyítás alapján hozott, a bűnösség kérdésében való döntése vonatkozásában. Elfogulatlansága, előítéletmentessége iránt kétséget nem ébreszt. Törvényi kötelességének tett eleget, s a vádszerinti bűncselekmény tárgyi alapon álló jogi minősítéséről foglalt állást.

- [50] Ehhez képest pedig az indítványnak a pártatlan bíráskodáshoz való jog sérelmére vonatkozó kifogása ténybeli alapot nélkülöző feltevés.
- [51] 2.6. Ami az indítványnak azt a kifogását illeti, miszerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésének sérelme azáltal valósult meg, mert az indítványozó védelmét az alapügyben első- és másodfokon ellátó védő ezzel egyidőben ellátta a más büntetőügyben terhelt – az alapügyben korábban védőként eljáró – ügyvéd védelmét is, az Alkotmánybíróság rámutat a következőkre.
- [52] Az iratokból kitűnően kétségtelen, miszerint az indítványozó (I. rendű vádlott) védője a vádemeléskor (2016. szeptemberéig) azon ügyvéd volt, akit később 2020. szeptemberében őrizetbe vettek egy olyan ügyben, aminek tárgya korrupciós bűncselekmény volt. Kétségtelen az is, hogy e másik ügyben ezen ügyvéd védője ugyanaz volt, aki egyidejűleg (2016. szeptemberétől) az indítványozó (I. rendű vádlott) védelmét (átvette) ellátta az alkotmánybírósági eljárás tárgyát képező alapügyben.
- [53] S kétségtelen az is, hogy a másik (az ügyvéd ellen folyó) büntetőeljárásban hallgatták ki tanúként az alkotmánybírósági eljárás tárgyát képező alapügy II. rendű vádlottját, valamint az eljáró bíróját.
- [54] Ehhez képest viszont kétségtelen az, hogy ezen körülmények önmagukban sem az indítványozó védelmét az alapügyben ellátó (új védő), sem pedig az alapügyben elsőfokon eljáró bíró tekintetében objektív, abszolút törvényi kizárási okot nem jelentenek (vö.: Be. 43. §; 14. §).
- [55] 2.7. Az eljáró bíróságok a bíró kizártságára vonatkozó kifogásokat másod- és harmadfokon is vizsgálták. Ugyanez állapítható meg az indítványozó másik kifogása kapcsán is, miszerint az érintett bírót tanúként hallgatták ki az ügyben korábban, a nyomozás során eljáró ügyvéd korrupciós büntetőügyében.
- [56] Az eljáró bíróságok – egyébként a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog vizsgálata körében – kifejtették, miszerint az indítványozó maga sem állította a bíró elfogultságát, s az a megvizsgált ügyiratok alapján sem állapítható meg (másodfokú ítélet, Indokolás [206]-[216]; Kúria ítélete, Indokolás [92]-[113]).
- [57] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati

eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti superbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}

[58] Következésképpen az indítványozó alkotmányjogi panasza az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdésének sérelme címén valójában és kizárólag az indítványozó számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikája.

[59] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány egyik elemében sem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, következésképpen nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.

[60] 3. Ekként az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2025. április 29.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

